



# MATATIELE

LOCAL MUNICIPALITY

## LESEDINYANA LA MATATIELE

VOL 2 KGATISO 2 – SESOTHO

**Mokgahlelo 3  
wa sepetlele sa TB  
sa Khotsonong o  
hlahisa mesebetsi**

leqephe 15

**KA HARE HO MAKASINE ENA**

**Masepala o hokela motlakase  
malapeng a fetang 2000**

leqephe 06

**Ho thakgolwa letsatsi la naha  
la tjalo ya difate Matatiele**

leqephe 07

**Dipuisano tsa MEC Xasa le  
baetapele ba setso ba Matatiele**

leqephe 10

# LESEDINYANA LA MATATIELE

VOL 2 KGATISO 2 – SESOTHO

## Tlaleho

Mantswe a Ramotse	03
• MEC Qoboshiyane o etela Matatiele	04
• Batjha ba Matatiele ba matlafatswa ka Indaba ya matsatsi a mabedi	05
• Masepala o hokela motlakase malapeng a fetang 2000	06
• Mekete ya Kgwedi ya Basadi	06
• Ho thakgolwa Beke ya Tjalo ya Difate Matatiele	07
• Marena a eletswe ho tlisa Ntshetsopele bathong ba ona	08
• Dikgau tsa tikoloho	09
• MEC Xasa o buisana le baetapele ba setso	10
• Monate wa Sweet Matat o beha ditholwana	11
• Motsana wa Mpharane o llela lefu la e mong wa badudi	11
• Mabala a matjha a diteko bakeng sa dikhoutu C1 le EC	12
• Boitjhoriso ba tjhebo botjha ba Moralo wa Tshebetso wa Dikgokahanyo tsa MLM	12
• Lebelo la Botjhaba la Ced/Matat la Selema ka seng	13
• Ditsebi tsa Bongkakarolo ho tsa Setjhaba di kenela thupello	13
• Sehopotso sa Letsatsi la Lefatshe la AIDS	14
• Mmuso o tsetela dimilione Sepetleleng sa TB sa Khotsong	15
• Mmuso o kopanya mekutu ho tlisa ditshebeletso ho batho ba diwate 15 le 16	16
• Re sebaka sa kgetho ya batho	17
• Letlole la Dikotsi tsa Mebila (RAF) le tlisa ditshebeletso haufi le batho	17
• Leihlo la khamera – Khamera ha e bue leshano	18-19

### CONTRIBUTORS

Ms. Olwetu Gwanya: *Head of Communications*

Mr. Luncedo Walaza: *Senior Officer: Events, Marketing & Protocol*

Miss Khoboso Lebenya: *Senior Officer: Communications, IGR and Media Relations*

Miss Yamkela Nyembezi: *Communications Intern*



# Mantswe a Ramotse

- MATATIELE LOCAL MUNICIPALITY -

Ke thabo e kgolo ho nna ho tlalehela bankakarolo le badudi ba rona ba Matatiele ka kakaretso mabapi le mesebetsi eo Masepala o neng o kene ho yona nakong e fetileng.

Re boetse re sebeditse ka matla ho tswela pele ka tlwaelo ya ho bontshana le bankakarolo ba rona mabapi le Moralo o Kopanetsweng wa Ntshetsopele (IDP), hobane re dumela hore, re le karolo ya mmuso e haufinyane ka ho fetisisa le batho re jarile boikarabelo bo totobetse ba ho arabela ka ho otloloha le ka tshwanelo diithokong tsa badudi ba rona.

Re lokela hore kgafetsa re behe hantle mananeo le merero ya rona ya ntshetsotsepele le phano ya ditshebeletso ho netefatsa hore a sebitsana le diithoko tse shebuweng botjha tsa bankakarolo le badudi ba rona, ho ya kamoo di susumetswang ke maemo a dulang a fetofetoha le ho sutha a moruo wa kahisano.

## **Re arabela tshallomoraong ya ho hokela motlakase.**

Masepala wa lehae wa Matatiele o tswela pele ka matla ho sebitsana le ditshallomora tsa phano ya ditshebeletso, moo motlakase e leng e nngwe ya dintlha tse kgolo tse ka sehlohlolong. Diporojeke tse ngata hajwale tse motjheng diwateng tsa 3, 5, 9 le 18 ke bopaki ba sena. Ka diporojeke tsena tsa motlakase, se ka etsang malapa a ka bang dikete tse pedi makgolo a robong le mashome a mahlano a ntse a hokelwa ho marangrang a naha a motlakase le ho hlahisa mesebetsi. Diporojeke tsena tse fetolang maphelo di makgatheng a ho phethelwa, dibakeng tse latelang, Chibini, Pamlaville,

Nkali, New-Resh, Thotaneng, Nyaniso – Nkalweni, Bubesi, Mahareng, Madlangala, Mahangwe le Edrayini. Kotareng ya bobedi, Masepala o tsebahaditse rakonteraka wa Rock Powerline Electrical – ho hokela motlakase malapeng a makgolo a mabedi mashome a mararo le metso e mene Mphoshongweni – Nkali wateng ya 9. Mosebetsi wa Rock Powerline Electrical o qadile ka Phato 2017.

Masepala o lemohile ka ngongoreho maemo a ditsela tsa rona ka lebaka la dipula tse matla tseo re ntseng re di fumana. Re na le ditsela tse ngata tse tlalehilweng di senyehile. Masepala o na le ditsela tse bolelele ba 678km, tse ding tsa tsona di ahlwe pele ho thehwa masepala ona ka 1996. Ditsela tsena di ntse di mpefala le nako, mme jwaloka masepala o tsotellang re se re qadile ho lokisa tse ding.

Mosebetsi ya rona e meng hajwale e utlwahala dibakeng tse latelang: Wate 8 Nchodu 2,7km, Wate 9 Siphola ho ya Afsondering 2,9km, Wate 13 Thababosiu 3,9km, Wate 17 Sigoga 5,1km, Wate 18 Rolweni ho ya Fiva 3,4km, Wate 19 Harry Gwala 2km, Wate 11 Mapfontein 4km. Re tswela pele ho lekola ditsela tsa rona ka hare le ho potoloha Matatiele bakeng sa boitshunyako bo potlakileng ka tshebediso ya kgofu ya masepala.

*Ke a leboha.*

**Cllr Momelezi Mbedla: Mayor**



# Monyetla wa tlhweko bakeng sa Matatiele

*"Ke kgodisehile hore O. R. Tambo, a ka be a bile motlotlo haholo ho re bona jwaloka mmuso le lekala la poraefete re sebetsa mmoho ho phahamisa maemo a moruo wa kahisano a batho. Hopolang hore sena ke seo bahale ba tshwanang le yena ba neng ba se lwanela."*



From left to right: Le letshehadi ho ya ho le letona: Monghadi M. Rapiya (Modulasetulo wa Boto ya Letlole la Masisizane), Mofumahadi Mofokeng (kgau ya polasi e tsamaiswang hantle ka ho fetisisa) MEC wa Ntshetsopele ya Mahae le Tlhabollo ya Temo, Monghadi Mlibo Qoboshiyane.

La 7 Phupu 2017 ke letsatsi leo Lefapha la Porofense la Ntshetsopele le Tlhabollo ya Temo Metseng ya Mahae le Letlole la Masisizane ba neng ba talafatsa Matatiele. Sena e ne e le ho keteka dilemo tse telele tse leshome tsa se bitswang Old Mutual Flagship. Sepheo ke ho hodisa monyetla ya lethathama la boleng la kgwebo ya temo bakeng sa dihwai ka hara Bomasepala ba Setereke ba Alfred Nzo le Harry Gwala. Ha a ne a amohela baeti ketsahalong ena e neng e hlohonolofaditswe ke boteng ba MEC wa Ntshetsopele le Tlhabollo ya Temo Metseng ya Mahae, MEC Mlibo Qoboshiyane, motlatsi wa ramotse wa phethahatso, Cllr Sandile Sello, o ile a ananela tshebedisano pakeng tsa mmuso le lekala la poraefete. Ho ya ka Cllr. Sello boikitlaetso bo jwalo e tla ba ba nako e telele bakeng sa ho hlasimolla moruo wa Setereke sa Alfred Nzo le Porofense ya Kapa Botjhabela.

*"Ke kgodisehile hore O. R. Tambo, a ka be a bile motlotlo haholo hore bona jwaloka mmuso le lekala la poraefete re sebetsa mmoho ho phahamisa maemo a moruo wa kahisano a batho. Hopolang hore sena ke seo bahale ba tshwanang le yena ba neng ba se lwanela",* ho ile ha rialo Cllr Sello.

Ha a ne a tshetlehela puo dihwai tsa Matatiele, MEC Qoboshiyane o kgothaleditse batho ho kgutlela sethathong le ho tsetela ho feta ho tsa temo. Sena e le ho tshehetsa mmuso mawaleng a wona a ho fedisa bofuma. "Ha se mmuso o le mong o ka fedisang bofuma, ka ho thusa ka matlole mekgatlo e sa etseng Phaello, dihwai tse ntseng di thuthua le dibopeho tse ding, re bopa dikamano tsa mosebetsi molemong wa ho aha metse e betere', o ile a rialo. MEC hape o ile a ba le nako ya ho ananela boetapele ba Masisizane. "Ho Modulasetulo wa Boto ya Letlole la Masisizane le Botsamaisi, re le mmuso re lebohela ho sebetsa le lona boikitlaetsong bona ba ho ntshetsapele dihwai tse nyenyane", ho ile ha rialo Qoboshiyane.

Ketsahalong ena ho bonahetse ha dihwai tse tswang Matatiele le UMzimkhulu di abelwa dikgau bakeng sa mosebetsi o motle wa ho phahamisa maphelo a baahi ba tlwaelehileng. Dikgothadi tsena di ile tsa ananelwa ka makgabane a latelang; polasi e tsamaiswang hantle ka ho fetisisa – e abetswe Polasi ya Claybrook, eo e leng ya Mofumahadi Mofokeng wa Matatiele, kgau ya dinawa tsa soya tse sebetsang hantle e abetswe Monghadi S. Rafu wa Polasi ya Sharpers Hope ya Matatiele.

Re ba lakaletsa tsohle tsa molemo – ha ba thijwe feela ke maru!



Le letshehadi ho ya ho le letona: Motlatsi wa ramotse wa phethahatso, Cllr Sandile Sello, Koporasi ya Temo e Sebetsang hantle ka ho fetisisa: Monga NMZ Greening Cooperative, Ramotse wa MLM Cllr Momelezi Mbedla, CEO ya Letlole la Masisizane Mofumahadi. Z. Nyanga le Mofumahadi S. Mdlalo ho tswa ho Lefapha la Ntshetsopele ya Mahae le Mobu.



Sehwai se Sebetsang hantle ka ho fetisisa – Sehlahiswa sa Dinawa tsa Soya: Polasi ya Sherpa's Hope Farm, Monghadi S.



# Masepala wa Lehae wa Matatiele o ikemiseditse ka matlafatso ya batjha

TKotareng ya pele ya FY2017/18 ho bonahetse ha masepala wa lehae wa Matatiele a ne a kgobokantse batjha nqa e le nngwe bakeng sa ho mamela matshwenyeho le ditabatabelo tsa bona. Indaba ya Matlafatso ya Batjha, e reretswe ho fana ka lepatlelo bakeng sa batjha ho kopana, ho ithuta le ho arolelana mehopolo le dingongoreho tsa kamoo ho ka ntshetswang pele le ho matlafatsa batjha.

Batjha ba kgothaleditswe ho ba le ditoro tse kgolo le ho thusa ho isa masepala pele, ha mmuso o tswella ho tsetela thutong le ntshetsopeleng ya maitsebelo a bona. Nakong ya Indaba ena ya thakgolo ya matsatsi a mabedi, tse ding tsa dihlooho tse neng di akareditswe; ho tobana le tlhokeho ya mesebetsi ka matla, matlafatso ya maitsebelo, moruo o hlwekileng, ketapele ya dikgwebo ya batjhale temo, mokgwa wa ho phela o itekanetseng le ICT bakeng sa ntshetsopele ya batjha.

"Ditawana, ena ke yona nako ya lona ya ho tsepamisa dikelello tsa lona tabeng ya kamoo le tla nyehela mabapi le ho aha moruo o kenyeletsang o tla hlahisa menyetla e mengata bakeng sa batjha e tla bontsha sebopeho sa masepala ona," Ramotse ya tshwereng mokobobo Cllr. Thembeke Dyantyi o boleletse baemedi ha a ne a ba amohela ho Indaba.

Ho feta moo, Indaba e fane ka mosupatsela ho bankakarolo ba amehang le mmuso ka ho qolleha, mabapi le ntshetsopele ya batjha ba

Matatiele.

Mmuso o dumela hore thuto le ntshetsopele ya maitsebelo ke tsa bohlokwa bakeng sa batjha ho thusa ho sututsa moruo, haholo jwang kaha batjha e le bona ba bangata ho feta ka hara setjhaba sa masepala wa rona.

Ho tswa ho Indaba ya Batjha, masepala o tla ba le lewa la matlafatso ya batjha leo e tla ba sesebediswa sa tataiso bakeng sa ntshetsopele ya batjha ka hara Matatiele.

Ntlha e ka sehloohong bakeng sa mmuso ke ho tsepamisa maikutlo ho batjha dikemeng tsa kgiro tsa mafapha a mmuso hammoho le lekaleng la boetapele ba dikgwebo.

Boitlamo bo ile ba etswa ke moifo o neng o tshohla dihlooho tse mabapi le mesebetsi le boetapele ba dikgwebo ho sebetse mmoho bakeng sa ho hodisa ntshetsopele ya batjha. Batjha ba sisintse hore ho thehwe kantoro le lekala la batjha bakeng sa ho kenya tshehetsong mananeo a amanang le batjha. "Letlole le tswang ho masepala le mafapha a mmuso le lokela ho behellwa ka thoko ho tshehetsa dikgwebo tseo e leng tsa batjha", batjha ba ipileditse jwalo. Masepala o lakatsa ho fetisetsa lentswe la teboho ho bankakarolo kaofela ba tlileng le ho bontsha kgahleho mabapi le ho ntshetsapele batjha ba Matatiele.



Ramotse ya tshwereng mokobobo wa letsatsi, Cllr Thembeke Dyantyi a amohela batjha ho Indaba



Batjha ba diwateng tse fapaneng tsa Matatiele ba ne ba kenetse Indaba ya matsatsi a mabedi

# Masepala o hokela motlakase malapeng a fetang 2000



Masepala wa lehae wa Matatiele o tswella ho sebitsana ka matla le ditshallomora o tsa phano ya ditshebeletso, moo motlakase e leng e nngwe ya dintlha tse ka sehloohong. Diporojeke tse ngata tse motjheng tse diwateng tsa 3, 5, 9 le 18 ke bopaki ba sena. Ka diporojeke tsena tsa motlakase, malapa a fetang 2 000 a ntse a hokelwa ho marangrang a motlakase a naha mme ho thehwa le mesebetsi.

Ka la 3 Phato, Masepala o tsebahaditse Rock Powerline Electrical – konteraka e thontsweng ho hokela motlakase malapeng 234 tulong ya Mphoshongweni – Nkali ka hara wate ya 9.

Mosebetsi wa Rock Powerline Electrical o qadile ka la 15 Phato 2017 mme e lebeletswe ho phethela porojeke ka Hlakola 2018 selemong se tlang. Ha a ne a bua lebitsong la badudi ba motsana wa Pamlaville, Monghadi Simphiwe Sabisa o itse “re ananela mekutu ya Masepala wa rona mme re tshepisa ho sebitsa mmoho le konteraka e thontsweng nakong eo ba ntseng ba na le rona. Re tla netefatsa hore ho keke ha ba le tshenyho e tla etswa ke leha e le setho sefe sa setjhaba”.

## Mekete ya kgwedi ya Basadi

Wathint'abafazi, wathint'imbokodo!

Ho ipapisitswe le sehopotso sa kgwedi ya basadi, Sepikara sa Matatiele LM Cllr. Nomasomi Mshuqwana le Motsamaisi wa Tumelo le Ntshetsopele wa Lebotho la Tshireletso la Aforika Borwa (SANDF), wa Lefapha la Ditshebetso tse Kopanetsweng, Mobrikadiri Kgenerale Bobelo, ba ile ba etella pele lenaneo la ho ama maphelo. Ba kopane le Mafapha a mmuso, le ka bolekanane le Uzusithwale, Matatiele Super Spar le Satsha Health & Fitness Gym mesamo e thusang banana ha ba le matsatsing e 200 e ile ya fepelwa barutwana ba hlohang ba Sekolo sa Poraemari e Phahameng sa Lepheana. Lenaneo lena la ho fihlella batho le reretswe ho kgutlisa seriti sa bana ba banana le ho feta moo ho ba kgothaletsa ho hlomphele le ho hlokomela mebele ya bona.

"Nakong ya kgwedi ena e ikgethang re kgothaletsa bohle ho kenya letsoho moo ho nang le tlhoko. Re keke ra dumella boemo moo bana ba rona ba banana ba sa kgoneng ho ya sekolong ha ba le matsatsing", ho ile ha rialo Mobrikadiri Kgenerale Bobelo. Ho feta moo o entse kopo ho ditho tsa SANDF tse sebitsang Setsing sa Sesole sa Maluti ho busetsa ho setjhaba ka ho ikgapela bonyane ngwana a le mong e le karolo ya tataiso.

Sepikara sa Lekgotla, Cllr Mshuqwana o kgothaleditse moya wa Ubuntu, boithompho le boitshwaro. Masepala le balekane o ikemiseditse ho tswella ka boikitlaetso bona, mme bo tla atoloswa hore hape bo tswele molemo basadi ba hodileng ba hlohang menyetla ka hara Matatiele le dibaka tse mabapi. Bolekane bona bo bokeleditse mesamo e ka bang 100 mme bo ikemiseditse ho tswella kgwedi kaofela ya Phato le ka nqane ho yona.

Kaha sena ke boikitlaetso bo tswellang, batho le bona ba kgothaletsa ho ba karolo ya sena. Lahlela nyehelo ya hao kantorong ya masepala wa Matatiele ya yuniti ya Mananeo a Ikgethang.



Le letshehadi ho ya ho le letona: Cllr Ntlhokomeleng Maketela, Modulasetulo wa Khokhase ya Basadi, Cllr Nomasomi Mshuqwana, Sepikara le Mobrikadiri Kgenerale Bobelo



Boetapele bo kgathallang seriti sa bana ba banana





# Ho thakgolwa letsatsi la naha la tjalo ya difate Matatiele

Tjalo ya difate Cedarville: Ho tloha ho le letshehadi: Ramotse wa Phethahatso wa ANDM, Cllr Sixolile Mehlomakhulu, Ramotse wa MLM, Cllr Momelezi Mbedla, molekgotla wa Wate 26, Cllr Thabiso Mohoto, Hlooho ya Potefolio ya Ditshebeletso tsa Badudi, Cllr Sicelo Maphasa, Letona la DAFF, Mong. Senzeni Zokwana le MEC wa Ntshetsopele ya Mahae le Tlhabollo ya Temo, Monghadi Mlibo Qoboshiyane. Ditshwantsho tse nkuweng nakong ya tjalo ya difate Cedarville e le karolo ya ho hopola beke ya tjalo ya difate: MEC Mlibo Qoboshiyane.

Letona la Temo, Meru le Ditlhapi, Mong. Senzeni Zokwana o thakgotse semmuso Beke ya Tjalo ya Difate Masepaleng wa Lehae wa Matatiele Lebaleng la Dipapadi la North End. Sena ke ka bolekanane le Lefapha la Ntshetsopele ya Mahae le Tlhabollo ya Temo la Kapa Botjhabela (DRDAR), Masepala wa Setereke wa Alfred Nzo, Masepala wa Lehae wa Matatiele, le motshehetsi wa ditjhelete, Total South Africa.

Letona le fanne ka difate tsa diperekisi tse 100 ho Molekgotla Thabiso Mohoto wa Wate ya 26 hore a di abele malapa a 50. Lelapa ka leng le tla thola difate tse pedi e le karolo ya nyehelo ya DAFF ya phumantsho ya dijo.

Jwaloka karolo ya ho kenngwa tshebetsong ha lenaneo la talafatso ho akantswe hore difate tse ka bang 3000 di tla be di se di jetswe qetelong ya letsholo lena ho phatlalla le sebaka sa Masepala wa Lehae wa Matatiele.

Letona le qadile ho thakgola letsholo ka ho etela diporojeke tulong ya Cedarville. Letona, MEC Mlibo Qoboshiyane, Ramotse wa Phethahatso wa Masepala wa Setereke wa Alfred Nzo Cllr. Sixolile Mehlomakhulu le Ramotse wa MLM Cllr. Momelezi Mbedla ba jetse difate tsa ditholwana koporasing ya lelapa ya Ntshetsopele ya Temo ya Ingcambu Cedarville le ho nyehela ka dipakana tsa peo ya meroho. Boholo ba meroho e jalwang ke koporasi ena e reretswe bakeng sa phepo ya dikolo le mananeo a phepo ho potoloha tulo ena.

Sena se ile sa latelwa ke tjalo ya difate Sekolong sa Maluti sa ba nang le Boqhwalwa bo Papafapaneng le Sekolong sa Poraemari sa GI Cedarville. Sena ke sekolo se setjha se kopileng difate tse thibelang moya, ho fannwe ka difate tse 30 mme Letona le baeti ba hae ba jetse difate tse supileng. Letsholo la tjalo ya difate le phethetswe ka ho jala difate makenong a toropo ya Matatiele.

Ha a ne a amohela baeti ba fetang 3000 Mohlomphehi Cllr. Mbedla o tobokeditse hore Masepala wa Lehae wa Matatiele ke e mong wa bomasepala ka hara porofense ba nang le dibaka tse loketseng tsa tlhaho bakeng sa meru ya kgwebo. Lefatsheng lena la bo rona, re matlafatsa ka dimela tsa meru tsa badudi tse fetang 500.

O kopile Letona le MEC ho sebetsa le masepala ho bula setheo sa thuto e phahameng se tla tsepamisa maikutlo hodima temo. "Re hlwaile temo le tlhahiso jwaloka makala a nyehelang ka ho fetisisa moruong wa masepala wa bo rona. Ho ipapisitswe le temoho ena, nakong ya lenaneo la rona la haufinyana tjena la ho fihlella setjhaba IDP, re amohetse tshisinyo e tswang ho batho ba Matatiele ya ho bula setheo sa thuto e phahameng ka tsepamiso e ikgethang ya maikutlo hodima temo. Kahoo ke fana ka boetapele ho lona hore re sebetseng mmoho ho fihlella tshisinyo ena," o ile a rialo.

Total South Africa e nyehetse ka R2, 4 milione bakeng sa letsholo la beke ya Tjalo ya Difate la talafatso. Kantoro ya Poso ya Aforika Borwa e tla fana ka difate Gauteng tsa boleng ba R 50 000. SAPPI hape e tla nyehela ka difate tsa tlhaho tsa ka hara naha hore di jalwe ka hara Matatiele le dibakeng tse mabapi.

Mookotaba wa letsholo la selemong sena o ketekilwe tlasa mookotaba: "Meru le Metsi" ka sepheo sa ho toboketsa tjalo ya difate tsa tlhaho tsa ka hara naha tse baballang metsi. Lefapha le kgothaletsa difate tsa selemo. Bakeng sa selemo sena Difate tsa Leoka la Dinare (Buffalo Thorn) le tsa Eboni di kgethilwe ho ba difate tsa selemo. Difate tsa selemo di kgethwa hara mefuta e seng e nyamela lefeng la rona la ka hara naha. Mofuta o mong ke o tlwaelehileng mme o mong ke o haellang ka ho ba teng.

Ramotse wa MLM, Cllr Momelezi Mbedla o amohela baeti le badudi ba Matatiele





# Marena a kgothaletswa ho tliša ntshetsopele bathong

Jwaloka karolo ya morero wa Lefapha la Kopanelo ya Puso le Merero ya Setso wa ho kgutliša seriti sa baetapele ba setso, MEC Fikile Xasa o ile a rotha Sebokeng sa Tsamaiso sa Nkosana ho la Maluti ho tsamaisa mokete wa tihomamiso ya Morena Mhlabuzolile Nkosana.

Clr Sandile Sello ya neng a eme bohatong ba Ramotse wa Matatiele, ha a ne a tshetleha puo ya kamohelo o itse ho hlomamiswa ha Morena Nkosana ke phethahatso ya tshepiso ya baholoholo ba bona ba hanneng ho dumella mmuso wa kgethollo ho theha Boetapele ba Setso mme ba ngola nalane e fosahetseng ka bona.

“Molaotheo wa rona ha o ka tloha o fedisitse Boetapele ba Setso ke kahoo e leng yena MEC. Baetapele ba Setso ha ba kgethelwe ditulo tsa bona mme re mona ho ba dipaki tsa tihomamiso ya morena” ho ile ha rialo Molekgotla Sello.

MEC Xasa o itse ha se boikarabelo ba bona jwaloka mmuso ho kgetha marena, empa ke mosebetsi wa mmuso ho ba ananela. “Naha ya bo rona e buswa ke Molaotheo ho tloha ka 1996 mme Marena a lokela ho tseba seo” ho ile ha rialo MEC

O itse ka hR Sebaka sa Tsamaiso sa Nkosana Borena bo boptjwa ke metsana e meraro mme kaha sebaka seo se ne se le maemong a ho tswela pele, marena e ne e le bona tharollo mme ho ne ho na le dikgang tseo

makgotla a dinyewe a lekileng ho di rarolla ho fihlela ho thehwa Khomishene ya Ditseko le Dikgang tsa Boetapele ba Setso (CTLCD).

“Re potolohile Profense ka Tshitwe 2015 le Tonakgolo re tsebisa sephetho sa Khomishene mme hape re ntshitse Koranta ya Mmuso ho bolella ba lokelang ho theoha ditulo, ba bang ba ne ba thabile mme ba bang ba sa thaba,” ho ile ha rialo MEC. O itse bothata bo boholo ba mmuso e ne e le ho lefa marena ka lebaka leo mang le mang o batla ho ba morena. O itse kamora hoba kgang e rarollwe, Metse ya Setso e lokela ho hlomamisa morena ho ipapisitse le maemo a nalane ya bona. O tswetse pele ka hore CTLCD e ne e loketse ho phethela mosebetsi wa yona ka la 31 Motsheanong 2017 empa ka lebaka la dikgang tse ngata ho fanwe ka katoloso ya dikgwedi tse tharo.

O itse molaetsa o tswang mmusong e ne e le hore batho ba mahaeng ba dumela meetlong le setsong mme ka ho le leng, marena a tliša ntshetsopele bathong ba ona, ho ile ha rialo Fikile Xasa. O itse mmuso o tsebile hore bothata bo boholo ba batho ba Maluti ke ho utsuwa ha mehlape moo ho belaelwang baahisane ba bona ba Lesotho.

MEC o ipileditse ho marena ho thusa mmuso ho fokotsa mafu a makolwane le hore marena a tla ikarabela mmusong bakeng sa ho phahama ha mafu dibakeng tsa bona.

Ha a ne a arabela Morena Mhlabuzolile o kopile balatedi ba hae ho mo thusa ho tliša ntshetsopele ho bona. O itse hape mmuso o tshepitsitse ho aha lekgotla la setso bakeng sa bona. “Haeba tshepiso eo e ka phethahala re tla thaba,” o ile a rialo.



Morena Moshoeshe o amohela Morena Nkosana boetapeleng ba setso



MEC Xasa o fana ka setifikeiti sa kananelo ho Morena Nkosana jwaloka Morena wa Lekgotla la Setso la Nkosana



Clr Sello, Ramotse wa phethahatso wa ANDM le MEC Xasa nakong ya mokete wa tihomamiso ya Morena Nkosana



Morena Nkosana ya sa tswa hlomamiswa wa Lekgotla la Setso la Nkosana



# Koletjhe ya Bergview e hapa haholo nakong ya tlhodisano ya dikgau tsa tikoloho

Dikgau tsa tikoloho di reretswe ho kgothaletsa dikolo ho ntlafatsa tikoloho ka ho sebedisa mehlodi ka mokgwa wa moshwelella. Hape di reretswe ho neha baithuti menyetla ya ho thola tsebo, dipehelo, maitshwano, boitlamo le maitsebelo tse hlokalahalang ho sireletsa le ho matlafatsa tikoloho ka ho ba neha (baithuti) monyetla wa ho kenella ka mafolofolo mabapi le tharollo ya dintlha tsa tikoloho.

Ka lebaka lena, boitjhoriso bo ile ba tshwarwa ka la 02 Phato 2017 ho la Kokstad bakeng sa matijhere kaofela ho ba lokisetse mabapi le se batlehang ho sekolo ka seng se nkang karolo. Peleng ho ne ho etelwa dikolo, leha ho le jwalo ka lebaka la palo e ntseng e eketseha ya dikolo tse kenelang tlhodisano selemo ka seng ho ba boima. Ke kahoo ho rerilweng sena.

Ka bobedi Dikolo tsa Poraemari le tse Phahameng di loketse ho kenela tlhodisano mme e ka kenelwa ke baithuti ba fihlang ho ba bane. Mookotaba wa Dikolo tse Phahameng e ne e le 'Ho tliša tekatekano pakeng tsa Taolo ya Tikoloho le Kgolo ya Moruo' mme mookotaba wa dikolo tsa poraemari e ne e le 'Ho phela ka kutlwano le tikoloho'.

Dikolo tse nne tse Phahameng di nkile karolo le Dikolo tsa Poraemari tse 14. Ka kakaretso, dikolo tsa poraemari di bontsha thahasello ho feta tse phahameng.

Boitokisetso bakeng sa Tlhodisano ya Lebatowa ya Dikgau tsa Tikoloho ya 2017 bo qadile kgwedding ya Phupu ha dikolo di ne di bulwa kaha dikolo di ne di tshwarane le

ditlhalobo kgwedding ya Phupjane. Leha ho le jwalo, thomello ya diforomo tsa kenelo dikolong le ditlhophiso tse ding di etsahetse pele ka Mmesa.

Baahlodi ba tlhodisano ba tswa ho ERS (Environmental and Rural Solutions), CSA (Conservation South Africa), Lefapha la Merero ya Tikoloho: Tshehetso ya Mmuso wa Lehae, Lekala la Ntshetsopele ya Kapa Botjhabela (ECDC) le Teraste ya Bophelo ba Tlhaho bo Kotsing (EWT)

Tlhodisano e ne e tshwaretse Holong ya Harry Gwala ya Masepala wa Lehae wa Matatiele ka la 24 Phato. Ho ne ho sebediswa dibaka tse pedi. Dikolo tsa poraemari di ne di le Holong ya Harry Gwala mme dikolo tse phahameng di le Holong ya Kereke ya Wesele.

Dikolo tse ding di ile tsa ikgula tlhodisanong ka lebaka la boitokisetso bo fokolang mabapi le ho fihlella nako e neng e behilwe mabapi le ho fana ka Potefolio ya Bopaki. Re rata ho thoholetsa bahlodi kaofela, le Koletjhe ya Bergview ya Matatiele.

Koletjhe ya Bergview e ne e emetse lebatowa Ditlhodisanong tsa Dikgau tsa Porofense tse neng di tshwerwe ka Loetse 14 ho la Port Alfred, Fish River Sun. Boemong ba porofense, Didi SPS e fumane boemo ba pele le ho hapa moputso wa tjhelete ya boleng ba R115 000 mme Koletjhe ya Bergview e hapile maemo a bone le ho hapa R40 000. Dikolo di tla fana ka meralo ya kgwebo mme tjhelete ya moputso e tla sebedisetswa porojeke ya tikoloho.



Koletjhe ya Bergview e ipabola ka makgabane ka ho hapa R22 500.



# Dipuisano tsa MEC Xasa le baetapele ba setso ba Matatiele

Hang feela pele sehla sa mabollo se qala, MEC wa CoGTA ho la Kapa Botjhabela Fikile Xasa, o ile a buisana le Baetapele ba Setso ho la Matatiele. A na le boetapele ba bomasepala ba setereke sa Alfred Nzo le wa lehae wa Matatiele hammoho le makala a mafapha, sepheo sa dipuisano tsena e ne e le ho tshohla Boetapele ba Setso le Taolo hammoho le diphephetso tse bataletseng tsa phano ya diitsebeletso.

Ha a ne a tshetlehela baetapele ba setso puo, MEC Xasa o boletse hore “ho bohlokwa re le mmuso ona ho kgothaletsa bonkakaro ba setjhaba, hape ke boikarabelo ba rona ho ntlafatsa meralo ya rona ya motheo le ho fana ka diitsebeletso bathong ba bo rona”, ho ile ha rialo MEC.

O tswetse pele ho hlalosa hore Ulwaluko (lebollo la setso) ke taba ya naha le setjhaba. Ka lebaka lena, mmuso o kenella tabeng ya ho etswa ha maseko “e le feela ho boloka maphelo a makolwane.”

MEC o ne a arabela kopong ya ditho tsa Ditsebi tsa Mabollo tsa Matatiele ho fanyeha Molao ka hara dibaka tsa Matatiele le Mount Fletcher ho fihlela ka 2019. Marena a ile a bolela hore dihla tsa mabollo di ne di le malala-a-laotswe le ho ba matla nakong eo molao o neng o fetiswa ka Pudungwana selemong se fetileng.

“Re ananetse matshwenyeho a ditho tsa Ditsebi tsa Mabollo. Molao o lebisitse phokotsehong ya mafu a mangata le ditemalo tsa abakhwetha sehle se fetileng sa mariha ke kahoo re sa kgoneng ho o fanyeha leha e le kae ka hara Porofense ho kenyeletsa Matatiele,” ho ile ha rialo MEC Xasa.

Mmuso o kgothaletsa ditho tsa MMIP ho sebetsa mmoho le Diforamo tsa Mabollo a Setso bakeng sa ho fumana

tharollo ya diphephetso tsa bona tsa hajwale.

“Mmuso o malala-a-laotswe ho eletswa le ho tataiswa mabapi le dintlha tse amang mabollo a bolokehileng,” o ile a rialo.

Hajwale, MEC Xasa o kgothaleditse malapa a boreneng ho sebetsa ka thata bakeng sa ho matlafatsa le ho tlisa botsitso ditheong tsa boetapele ba setso ka hara Porofense ho rarolla dikgang tse teng le tse salletseng tsa boetapele ba setso.

“Baetapele ba setso ba lokela ho sireletsa setheo sa bona kgahlanong le ho ba setheo se etsang tjelele. Ditseko le dikgang di tswella ho senya setshwantsho le ho nyenyefatsa seriti sa setheo sena,” ho ile ha rialo MEC Xasa.

MEC Xasa hape o entse kgoeletso ho baetapele ba setso ho sebeletsa ho fediswa ha semorabe, le ho aha setjhaba se le seng sa Aforika Borwa se thehilweng hodima dipehelo tsa Aforika Borwa e kopaneng, e hlokanng se morabe, ya demokerasi le e sa kgetholleng ka bong.

O tswetse pele ka hore Aforika Borwa ke puso ya bonngwe mme meedi e arolang Diporofense ke mmedi feela e sa reng letho, o ne a arabela taba ya tseho ya meedi. MEC Xasa o itse mmuso o tshwarahane le ho aha setjhaba se setjha sa Aforika Borwa mme diitsebeletso tsa boleng di lokela ho fanwa ka ho lekana ho badudi kaofela, ho sa natswe hore na ba dula Porofenseng efe. Taba ya meedi e na le bokgoni ba ho hlokisa badudi botsitso ke kahoo ho lokelwang ho sebetsana le yona ka hloko, MEC Xasa o ile a rialo.

**MAIN PHOTO** Le letshehadi ho ya ho le letona: Morena Sejoseng, Cllr Nomasomi Mshuqwana, MEC Xasa, Cllr Sobuthongo le Cllr Sandile Sello ka bobedi ho tswa ANDM le Ramotse wa Matatiele LM Ramotse Mbedla



# Monate wa **sweet Matat** o beha ditholwana

Ka 2002 Teraste ya Bohahlaudi ya Badudi ba Mehloping e thakgotse kgoro ya bohahlaudi ya Mehloping e tsamayang ho tloha mosikong wa Sehlabane sa Maluti a Drakensberg. Ho tloha ka 2003 teraste esale e sebetsa le Freedom Challenge mabapi le ho mtshetsapele karolo ya kgoro ya dibaesekele. Ka tshebedisano le Freedom Challenge hajwale ho etsahala tse latelang, ho betla metjha ya dibaesekele ya ho hlwa dithaba le ho tshwaya kgoro; ho theha ditataiso tsa ho hlwa thaba ka dibaesekele tse thehilweng hodima ditaba tsa motse, ho theha setsi sa kgoro le ho theha tlelabo ya bapalami ba dibaesekele ba hlwang dithaba.

Selemo ka seng, dilemong tse 13 tse fetileng, batho ba bangata ba jereng mekotla ba palame dibaesekele tsa ho hlwa thaba ba fetile ka hara sebaka sa bo rona. Esale e le karolo ya boikitlaetso bo tsejwang jwaloka Freedom Challenge moo bankakarolo ba palamang dibaesekele ho tloha Pietermaritzburg ho ya Motse Kapa tseleng e tswelang eo re e rehileng Kgoro ya Tokoloho (Freedom Trail). Karolo ya kgoro ena e tloha Taylorville ho leba Matatiele mme ebe e feta metsaneng ya Mpharane, Thaba Chicha, Tinana le Vuvu pele e nyoloha Maluti a dithaba tsa Drakensberg ho ya Rhodes.

Jwaloka mokgatlo, Freedom Challenge e leka ho sebedisa bafani ba di/shebeletso ba lehae le dibaka tsa marobalo tsa badudi.  
"Re dumela hore sena se bile le molemo o moholo ho metse eo kgoro e fetang ho yona. Hape e bontshitse

bapalami mofuthu wa batho ba dulang dibakeng tsena" ho ile ha rialo Monghadi. Tshepo Lesholu wa Terasete ya Bohahlaudi ya Badudi ya Mehloping. Dilemong tse fetileng bongata ba bankakarolo ba Freedom Challenge ba ne ba anngwe haholo ke mofuthu le moya wa ho fana wa batho ba Matat. Yaba ba kopa Freedom Challenge ho sisinya ditsela tseo ka tsona ba ka etsang nyehelo e bonahalang ho bontsha teboho ho badudi ba rona. Ke kopo eo e tswetseng ho thehwa ha Letlole la Dithuso tsa Dithuto la Freedom Challenge. Dithuso tsena di tla fuwa baithuti ba dulang pela tsela eo bapalami ba tsamayang ho yona.

Letlole la Dithuso tsa Dithuto la Freedom Challenge le fana ka, ho ithuta Sekolong se Phahameng sa Mariazell High School. Thuso ka nngwe ke ya nako ya dilemo tse tharo tse akaretsang Dikereiti tsa 10, 11 le 12. Hape e akaretsa tjehelete ka botlalo ya dithuto, tjehelete kaofela ya bodulo, dibuka le diaparo tsa sekolo. Qetellong ya selemo ka seng sa bodulo baithuti ba atlehileng ba lokela ho bontsha phihlelo ya bona thutong. Boitshwari bo botle sekolong le bona bo tla behwa leihlo. Ho hloleha ho imatahanya le e le nngwe ya dipehelo ho tla baka hore thuso e hlakolwe.

Bakeng sa lesedi le batsi, baiketi ba nang le kgahleho ba eletswa ho etela dikantoro tsa Teraste ya Bohahlaudi ya Badudi ya Mehloping Musiamong wa Matatiele kapa ba letsetse 039 737 3289 nakong ya dihora tsa tshebetso.

## Boetapele ba MLM bo kgothaletsa kopano

Ho latela polao ya modudi wa motsaneng wa Mpharane ka hara wate 13, Sepikara sa Lekgotla la masepala wa lehae wa Matatiele, Cllr Nomasomi Mshuqwana a tsamaya le Mokhomandara wa karolo le Kantoro ya Tshehetso ya Bofalli ya Matatiele - Mt Fletcher, ba etetse sebaka seo ka Phato 2017. Cllr. Mshuqwana o ne a menngwe ke Sebaka sa Tsamaiso sa Morena George Moshesh ho sebetsana le ho se utlwisane ho ropohileng pakeng tsa badudi le melata.

Mofu o ne a hiriseditse lebenkele la hae melata mme badudi ba ne ba bonahala ba sa thabela sena mabapi le melata. Tumelo e tummeng ka hara badudi ke ya hore melata e rekisetse batjha ba tlase dilemong dithethefatsi. Leha ho le jwalo ho ile ha

fumaneha hore e ne e se 'dithethefatsi tsa nnete' empa e ne e le sekgomaretsi se sebediswang hampe ke batjha.

Morena wa sebaka, Morena Moshoeshe o tshwetse polao eo ka mathe le ho kopa badudi ho tshwarana ka ho lekalekana. Morena o tswetse pele ka ho fetisetse matshediso a hae ho ba lelapa.

"Jwaloka mmuso le masepala wa lehae wa Matatiele, ha re kgothaletse di/thatso tse lebisitsweng ho melata le ho mang kapa mang ho sa kgathaletsehe. Kahoo re rata hore ditho tsa setjhaba di ratane mabapi le ho kgannela metse ya rona pele", ho ipileditse Mofumahadi Sepikara. SAPS e se e qadile ka dipatlisiso. Ha moya wa ya ithobaletseng o phomole ka kgotso.



Dithuthuthu bakeng sa qobello ya molao wa sephethephethe

Jwale o ka beheletsa sebaka bakeng sa dikhoutu kaofela tsa ho kganna Matatiele

## Mabala a matjha a diteko tsa dikhoutu C1 le EC

Masepala ka Lefapha la Ditshebeletso tsa Setjhaba o arabetse sello sa batho ba Matatiele, sa ho hloka mabala a diteko bakeng sa khoutu ya C1 le khoutu EC tsa mangolo a ho kganna.

Batho ha ba sa tshwanetse ho tsamaya nako e telele ho ya ditekong tsa mangolo a ho kganna. Ho fihlela mona, batho ba fetang 10 ba atlehile ho thola mangolo a bona a ho kganna a khoutu C1 mme a le mong o atlehile ho thola lengolo la ho kganna la EC.

Re rata ho kgothaletsa badudi ho beheletsa bakeng sa mangolo a bona a ho kganna Yuniting ya rona ya Tshireletso ya Setjhaba, ka ho tla le ditokomane tse latelang, khopi e hlapantshitsweng ya Tokomane ya Boitsebiso (ID), bopaki ba bodulo, le tjehele e etsang R345.00. Ho feta moo, Masepala o rekile dithuthuthu tse hlano bakeng sa qobello ya molao wa sephethephethe. Dithuthuthu tsa 300cc tse sebetsang habedi di bobebe le ho potlaka, hape di ka tsamaya tseleng ya lehlohlwane. Di tla sebediswa ho bula tshubuhlellano ya sephethephethe ka toropong le ho potlakela dibakeng tsa dikotsi ha ho hloka hloa. Maluti le Cedarville le tsona di tla hlolwa ka dithuthuthu tsena.

*Boipaballo mebileng ke taba ya rona bohle.*

## Nako ya ho sheba botjha kamoo re buisanang

Mmuso o nka dikgokahanyo e le ntlha ya mawa a phano ya ditshebeletso le sesebediswa se seholo bakeng sa ho kgothaletsa puisano mabapi le ho tsebisa ka mananeo a mmuso.

Masepala o ne o tshwere boitjhoriso ba tjehebo botjha ya moralo wa tshebetso wa lewa la dikgokahanyo ba matsatsi a mabedi holong ya toropo ya Matatiele. Lewa la dilemo tse hlano la dikgokahanyo le qaduwe selemong se fetileng, e leng le fanang ka ditataiso le disebediswa tjehebo mabapi le dikgokahanyo tsa mmuso jwaloka tshebeletso ya tshehetso e ka sehloohong bakeng sa phano ya ditshebeletso. Tsena di kenyeletsa lewa la dikgokahanyo, bolaodi ba ditaba, dipuisano le bankakarolo, dikgokahanyo bakeng sa ntshetsopele, kutlwisiso ya leano la mmuso, thekiso le papatso le ho laola boitsebiso ba kgwebo ba mmuso.

Ha a ne a amohela barumuwa, Cllr Momelezi Mbedla o tobokeditse tlhokeho ya ho matlafatsa dikgokahanyo pakeng tsa mmuso le setjhaba. Dipuisano di ne di kenyeletsa tlhokeho ya ho tsebisa ka matla lenaneo la mmuso la tshebetso ho setjhaba le bankakarolo ho ipapisitswe le dintlha tse hlano tse ka sehloohong le ditshiya tsa Ho kgutlela Sethathong. Ditsela le mekgwa ya ho matlafatsa mapatlalelo a ho hokahana le bankakarolo le badudi jwaloka ha ho tekilwe ka hara IDP ya masepala le tsona di ile tsa tshohlwa.

Ho feta moo, ho ile ha tekwa hore Moralo wa Tshebetso wa Lewa la Dikgokahanyo wa 2017 – 2018 ka Yuniti ya Dikgokahanyo le Mananeo a Ikgethang o tshwanela ho fana ka tshehetso ya dikgokahanyo ho makala kaofela a mafapha, makala le dibopeho tsa setjhaba ka kakaretso. Hara ba bang ba neng ba le teng, e ne e le

baemedi ba tswang ho Tsamaiso ya Dikgokahanyo le Tlhahisoleding ya Mmuso (GCIS) le Setheo sa Freedom of Expression. Boitjhoriso hape bo ne bo kenetswe ke balekgotla, batsamaisi, mafapha a mmuso, boraditaba, Basebeletsi ba Ntshetsopele ya Badudi, Bathusi ba Tshehetso ya Diwate, le Yuniti ya Dikgokahanyo ho tswa Masepaleng wa Setereke wa Alfred Nzo. Motso wa dipuisano o ne o le mabapi le ho bopa letshwao leo batho ba masepala ona ba ka ikamahanyang le lona. Badudi, bareki, batsetedi le bahahlaudi ba lokela ho qoqa pale e monate ka "brand Matatiele" mme boetapele bo lokela ho rekisa/emela letshwao le jwalo.

Boraditaba ba lehae ba ananetse dikamano tse ntle pakeng tsa mmuso le boraditaba le ho kgothaletsa masepala ho tswela pele ho tshehetsa lekala lena. Masepala o lakatsa ho fetisetsa lentswe la teboho ho bohle ba neng ba kenetse boitjhoriso bona.



Ramotse, Cllr Momelezi Mbedla o amohela bankakarolo ba boitjhoriso



Hlooho ya Potefolio ya Dikgokahanyo le Yuniti ya Mananeo a Ikgethang, Cllr Shumikazi Mzozoyana o fana ka tsela ya ho ya pele



## Tsa dipapadi

# Lebelo la selemo ka seng la Ced-Matat le tshwerwe ka katleho

Masepala wa Lehae wa Matatiele o entse bolekanane le Tlelabo ya Diatleletiki ya Ced-Matat ho tshwara Lebelo la Botjhaba la bo-5 la Selemo ka Seng la Ced-Matat ka Mphalane 2017.

O qala Lunda, ka hara Wate 10 marathone o hohetse bankakarolo ba fetang 500 mme o ne o na le ditsela tse ikgethang tse neng di kgahlisa ho dimathi tse neng di nka karolo. Tsela ena e ne e akaretsa R56 ho tloha Lunda, ho pota Harry Gwala Park le ho kopana le tsela ya Maluti e etsang e nngwe ya mabelo a ikgethang ka hara naha.

Le butswa semmuso ke Hlooho ya Potefolio ya Ntshetsopele ya Moruo le Meralo, Molekgotla Nomonde Nkukhu, Marathone o akareditse 21 km, 10 km, 5 km le 1.5 km.

Cllr Nkukhu o itse marathone o reretswe ho bontsha botle ba Matatiele le ho hohela bahahlaudi ho tswa dikarolong tse fapaneng tsa naha le ka ntle.

Lebelo la botjhaba la selemo ka seng la Ced-Matat le qadile ka 2013 bakeng sa ho kgutlisetsa lebelo la 24km pakeng tsa Cedarville le Matatiele le neng le tlwaetse ho etsahala dilemong tsa pele tsa bo 1980. Hape le kgothaletsa mosebetsi wa dipapadi mabapi le ho ntshetsapele diatleletiki diketsahalang tsohle ke hore ho matha tseleng, mabelo a malelele le a ka lebaleng.

“Ka lebelo lena re tshepa hore re tla aha momahano ya setjhaba, ho fana ka boipabolo bo lokolohileng le boqapi ka bobedi kelellong le mmeleng bakeng sa batho, haholoholo batjha le ho kgothaletsa bohahlaudi ka hara Sebaka sa Matatiele ka dipapadi,” ho ile ha rialo Nkukhu.

Re ne re sa tshoswa ke hore mohapi wa lebelo lena la ho fetela pele ho lebelo la 21 km, o ne a tswa Klerksdorp tlasa Nedbank, mme a qeta ka hora e le nngwe le metsotso e tsheletseng. Masepala o shebetse pele ho marathone wa selemo se tlang, e leng marathone o reretsweng tse kgolo mabapi le ho hohela thahasello ya naha



## Ditsebi tsa bongkakarolo ho tsa setjhaba di a rupellwa

Cllr Motloli, Modulasetulo wa Bonkakarolo ba Setjhaba le Dikopo nakong ya thupello ya ditsebi tsa bongkakarolo ba setjhaba Meahong ya Lekgotla la Masepala

Masepala ka bošamaisi ba Bonkakarolo ba Setjhaba le Dikopo le EC CoGTA, ho tloha ka la 20–24 Pudungwana 2017 ba tsamaisitse thupello bakeng sa ditsebi tsa bongkakarolo ba setjhaba – dikomiti tsa diwate, bathusi ba tshehetso ya diwate le basebeletsi ba ntshetsopele ya badudi jwaloka karolo ya ho aha bokgoni.

Mmuso wa Lehae: Molao wa Dibopeho tsa Bomasepala, wa 1998, o fana ka ho thehwa ha Dikomiti tsa Diwate e le mkgwa wa ho kgothaletsa bongkakarolo ba badudi ditabeng tsa masepala. Komiti ya Wate ke komiti e thehilweng tulong eo meedi ya yona e kopanang le meedi ya diwate.

Dikomiti tsa Diwate le bathusi ba tshehetso ya diwate ke lehokela pakeng tsa molekgotla le badudi; ba hlalisa dintlha tse mabapi le wate le molekgotla wa wate. Ba na le lentswe (lebitsong la badudi) diqetong, meralong, diporojekeng, meralong e kopanetsweng ya ntshetsopele, bolaodi ba tshebetso le ho ajwa ha matlole ao Lekgotla le ka nnang la etsa qeto ka se tla ama Wate.

Hape ba bapala karolo ya bohlokwa bakeng sa ho susumetsa bolaodi ba tshebetso ya masepala le ditekanyetso. Badudi ba Matatiele ka sena ba memelwa ho kenela dikopano tsena mabapi le ho thehwa le sebopeliso sa dikomiti tsa diwate bakeng sa Masepala wa Lehae wa Matatiele.



Cllr Nomonde Nkukhu o emetse ramotse, Letsatsing la Lefatshe la AIDS motsaneng wa Chibini

## Diketso tsa Masepala wa Lehale wa Matatiele di bohlokwa!

Lepetjo la Letsatsi la Lefatshe la AIDS la 2017 ke 'Let Our Actions Count' (Diketso tsa Rona ha di Bonahale) – mme le tsamaelana le phatlalatso ena ya Lekgotla la Lehale la AIDS la Matatiele le bankakarolo ba lona hore ho hopolwe Letsatsi la Naha la Aids Holong ya Motse ya Chibini wate 5 ka la Tshitwe 7.

Sena, kaha sebaka seo se hlauwe e le se lokelang ho tsepamisetswa maikutlo ka hara Matatiele. Tlase mookotaba 'Ke na le tokelo ya ho tseba maemo a ka. Thibelo ke boikarabelo ba ka', selemog sena ho ne ho toboketswa ho akofiswa ha thibelo ya HIV, ho fokotsa ditshwaetso tse ntjha tsa HIV, TB le di-STI.

Ho ne ho tsepamisitswe maikutlo a ikgethang hodima boetapele le boikarabelo ba arolelanwang bakeng sa karabelo ya moshwelella ho HIV/TB. Sena se tekilwe ho Leano la Porofense la ho kenya Tshehetsong (PIP).

Letsatsi la Lefatshe la AIDS ke monyetla bakeng sa motse ka mong wa ho ipopa ntweng e kgahlanong le HIV, ho bontsha tshehetso ho batho ba phelang ka HIV le ho hopola ba hlokaheletseng, sepheo sa letsholo lena ke ho netefatsa hore ditokelo tsa batho ba phelang ka HIV le AIDS ha di hatikelwe, mme kgethollo ka lebaka la HIV, AIDS le TB e a fokotseha mme qetellong e fele.

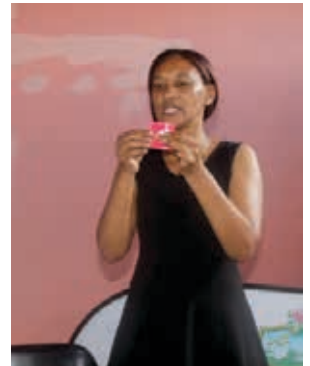
Ha a ne a tshetlehela setjhaba puo letsatsing leo, Cllr Nomaroma Ludidi o itse "hobane feela o le phosetifi ha ho bolele hore ho fedile ka wena, o ntse o ka nna wa latela diforo tsa hao mme wa ba seo esale o neng o batla ho basona"

Ramotse ya neng a tshwere mokobobo wa letsatsi, Cllr Nomonde Nkukhu o ipileditse ho batho ba Matatiele, ka ho qolleha ba motsana wa Chibini ho lemoha hore HIV ke boemo bo sa foleng empa bo laoleha. "Haeba

o na le HIV, o lokela ho tseba hore o ntse o ka nna wa phela bobelo bo bolelele bo thabileng haeba o nwa meriana ka tshwanelo." O tswetse pele ho kgothaletsa badudi ho nka boikarabelo ba ho lwantsha sekgobo. Matsatsing ana a kajeno ha re a tshwanela ho dula re utlwa ditaba tsa hore batho ba nang le HIV ba ntse ba kgojwa ke bao ba ba ratang", ho ile ha rialo Cllr Nkukhu. Hape o tobokeditse tlhokeho ya phethoho ya thibelo hore ho fokotswe ditshwaetso tse ntjha tsa HIV ka potlako.



Cllr Nomaroma Ludidi – Mzonke o fana ka molaetsa wa tshehetso le ho ruta badudi hore ba se kgetholle ba phelang ka HIV



Sister Pieters ho tswa ho Lefapha la Bophelo bo Botle o bontsha batho ho sebedisa kgohlopo hore ba tsebe ho itshireletsa kgahlanong le HIV le mahloko a mang.



Badudi ba Chibini ka letsatsi la Lefatshe la AIDS



# Mokgahlelo 3 wa sepetlele sa TB sa Khotsong o hlahisa mesebetsi



Ketapele ya MLM le botsamaisi ba Sepetlele sa TB sa Khotsong mmoho le borakonteraka nakong ya leeto la ho lekola kgatelopele ya Sepetlele sa TB sa Khotsong

“Porojeke ya Sepetlele sa TB sa Khotsong ke ya boleng ba R 436 milione mme ho bonahetse ha porojeke ena ya bohlokwa e fetola toropo ya Matatiele ho ba tshiya ya tshepo ho badudi.”

Ketapele ya masepala le botsamaisi ba Sepetlele sa TB sa Khotsong ba eteletse pele ke ramotse ya neng a tshwere mokobobo wa letsatsi, Cllr Thembeka Dyantyi, ba etetse sepetlele sa TB sa Khotsong ho lekola kgatelopele ya mokgahlelo wa boraro wa porojeke ena ya R436 milione. Borakonteraka ba fetang 14 ba lehae ba Dikgwebo tse Nyenyane, tse Mahareng le tse Kgolo (di-SMME) ba fuwe dikonteraka tsa boleng ba tjhelete kaofela ba R8,1 milione porojekeng ya Sepetlele sa TB sa Khotsong Matatiele.

R94 milione e nngwe e beheletswe ka thoko bakeng sa menyetla ya kgwebo ya lehae, haholoholo mesebetsi ya kaho bakeng sa borakonteraka ba ntseng ba thuthua ka hara le ho potoloha Matatiele. Porojeke ya sepetlele sa TB sa Khotsong ke ya boleng bo fetang R436 milione mme ho bonahetse ha porojeke ena ya bohlokwa e fetola toropo ya Matatiele ho ba tshiya ya tshepo ho badudi.

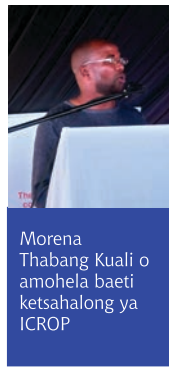
“Tjhelete ena e hlwauweng e etsa karolo ya pehelo ya hore 35% ya boleng ba mesebetsi wa porojeke bo lebe ho di-SMME haholo ba dulang ka hara sebaka seo porojeke e etsahalang ka hara sona,” ho ile ha rialo Unathi Maholwana, Motsamaisi wa CDC SMME.

E nngwe ya di-SMME tse 14 eo hajwale e kgolang molemo porojekeng ena ke ya Sibongile Shangase. Monga Tankimzwa Catering and Construction ho tswa Maluti o tekile kamoo porojeke ena e thusitseng mabapi le “thupello le ntshetsopele ya maitsebelo.”

SMME e nngwe porojekeng ena ke Qhamani Project, eo e leng ya Phakama Evans. Evans o fetisitse diteboho bakeng sa matlafatso eo kgwebo ya hae e e fumaneng ka porojeke ena.



# MMUSO O ISA DITSHEBELETSO BATHONG



Morena Thabang Kuali o amohela baeti ketsahalong ya ICROP



Molekgotla wa Wate 16, Cllr Lungisani Nkamba o fana ka puo lebitsong la ramotse



Mofumahadi Mpati Mokhoane: Motsamaisi wa SASSA ka hara Matatiele, o teka sepheo sa ketsahalo ena



Molekgotla wa Wate 15, Cllr Moshoeshoe nakong ya dipuisano le badudi

Lekala la Polokeho ya Setjhaba la Aforika Borwa (SASSA) ka bolekanane le Masepala wa Lehae wa Matatiele le Lefapha la Bophelo bo Botle, DEDEAT, Lefapha la Ntshetsopele ya Setjhaba le mafapha a mang a mmuso ba kopantse matsoho e le balekane bakeng sa ho isa mmuso bathong ka Lenanaeo le Kopanetsweng la Phihlollo ya Setjhaba (ICROP).

ICROP e ne e tshwaretswe motsaneng wa Mechechaneng (Wate 16) ka la 29 Pudungwana 2017. Lenaneo lena le reretswe ho tlisa ditshebeletso tse fapaneng haufi le badudi ba mahaeng jwaloka ha le tataiswa ke diphelelo tsa Batho Pele.

ICROP ke lenaneo le tijaellatsweng monwana ke mmuso ho fihlella diwate tse fapaneng dibakeng tse potetseng tsa Kapa Botjhabela le ho shebana le dintjhafo tsa phano ya ditshebeletso ho ntlafatsa boleng, bohlwahlwa le bokgabane ba lona ba ditshebeletso.

Lekala le Lefapha la Ntshetsopele ya Setjhaba le hlophisitse diporofaele ka hara wate, tse bontshitseng hore bongata ba bona ba kolla ntsi hanong. Tse ding tsa diphephetso tse hlwauweng pele ho lenaneo di kenyeletsa: bohloko ba bana ha ba na mangolo a tlhaho; bana ba phelang ka boqhwala ha ba fihlelle dikolo tse ikgethang; sekghala se hodimo sa tshebediso e mpe ya dithethefatsi; tlhokeho ya mesebetsi e ngata; ho hloka tsebo ka HIV/AIDS hape ho na le bopaki ba diketsahalo tsa botlokotsebe.

Jwaloka boitshunyako ba nako e kgutshwane, lekala le hokantse bankakarolo kaofela hore ba ise ditshebeletso bathong ba Diwate tsa 15 le 16, le ho fana ka dipakana tsa dijo ho batho ba fetang 20 ho sebetsana le ditlhoko tsa hanghang tsa malapa a hlwauweng. SASSA, Lefapha la Merero ya Lehae, DEDEAT, RAF le mafapha a mang a mmuso a fane ka ditshebeletso hammoho le ho fana ka tlhahisoleseding ho badudi ba lehae.

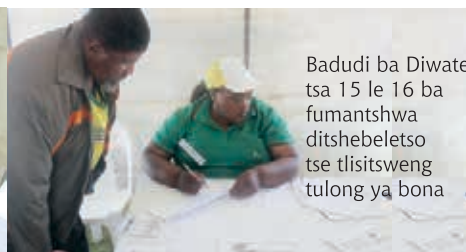
Balekgotla ba diwate ka bobedi Cllr. Lungisani Nkamba le Cllr Mofihli Moshoeshoe ba ananetse monyetla o fuwang badudi ba mahaeng. "Mmuso o lokela ho matlafatsa dikgokahanyo le badudi mme ka ho etsa jwalo ba lokela ho sebetsa mmoho ho netefatsa hore ditshebeletso ha di phetaphetwe le hore ho na le Dikamano tsa nnete tsa Mafapha ka Kopanelo".



Badudi ba buisana ka kotloloho le bahlanka ba mmuso nakong ya ICROP



Ho bonahetse ha baithuti ba tswang malapeng a hlohang monyetla ba amohela diaparo tsa sekolo ho tswa SASSA



Badudi ba Diwate tsa 15 le 16 ba fumantshwa ditshebeletso tse tlisitsweng tulong ya bona





## Masepaleng 'moo Tlhaho, Temo le Bohahlaudi e leng matsete a kgetho',



# Re sebaka sa kgetho!

Masepala wa Lehale wa Matatiele ho tloha ka la 27-30 Mphalane 2017, o ne o tshwere Lenaneo la Dipalangwang la Maloti a Drakensburg (MDTP) la matsatsi a mahlano a boraditaba.

Sena se ile sa kgonahala ka bolekaneng pakeng tsa Volkswagen (VW) South Africa, MDR, Boundless Southern Africa le Koporasi ya Ntshetsopele ya Bohahlaudi ya Lesotho (LTDC). Baqolotsi ba ditaba ba hlahang mafapheng a fapaneng a ditaba ho kenyeletsa Daily Dispatch le Getaway le diphatlatso tse ding di nkile karolo ho tsamaisweng ka makoloi a di 4x4 ho lefellelsweng ditjeho kaofela ho hlwa matsatsa a kgahlisang le a rothisang mathe - ho feta Drakensberg le dithabeng tsa Maloti pakeng tsa Lesotho le Aforika Borwa.

Masepaleng 'moo Tlhaho, Temo le Bohahlaudi e leng matsete a kgetho', merero ya pepeso ena e ne e le ho bapatsa bokgoni bo esong ho kgathatswe ba bohahlaudi ba mahaeng karolong ena ya lebatowa la dithaba tsa Maloti le Drakensberg.

Nakong ya mokete wa phelehetso o babatsehang o neng o hlophisitswe ke masepala, Sepikara sa Lekgotla la Matatiele, Cllr Nomasomi Mshuqwana o itse sena ke qalo ya dintho tse ntle tse tlang Matat. "Moralo wa rona ho ya pele ke ho bopa lenaneo le nepahetseng le sa tlong feela ho hokela dibaka tsa rona tse fapaneng tsa bohahlaudi, empa ho bopa temoso le tseko ya kamoso ya mesebetsi ya bohahlaudi Matatiele", ho ile ha rialo Mofumahadi Sepikara.



Leeto le ne le tshaheditswe ke VW – makoloi a amarok

Ho kgaolwa ribone e le letshwao la ho lakaletsa bankakarolo leeto le bolokehileng



## Letlole la dikotsi tsa mebila le tseleng

dibaka tse mabapi ka letsholo la yona le bitswang "RAF on the Road", holong ya toropo ya Matatiele.

Nakong ya phihlollo ena ya setjhaba, batho ba neng ba amehile dikotsing tsa makoloi ba kgonne ho lekola haeba ba na le tokelo ya ho kenya ditseko tse ntjha, ho etsa dipatlisiso ka ditseko tseo ba di kentseng, ho thola dithuso tsa bongaka, ho lekola hore RAF e lefile bokae hmmoho le ho thola monyetla wa ho bua ka ho otloloha le RAF mabapi le dintlha tse ding tse amehang.



Bahlanka ba RAF ba thusa badudi ho etsa dipatlisiso le ho kenya ditseko

RAF ke setheo sa setjhaba sa mmuso mme thomo ya sona ke ho buseletsa mahlatsipa a dikotsi tsa mebila hammoho le ho netefatsa boipaballo mehileng.

Maqalong a Pudungwana, RAF e qadile ka ditshebeletso tsa yona baduding ba Matatiele le



# KA LEIHLO LA KHAMERA



Letona Zokwana o nosetsa sefate sa perekisi se jetsweng ha ho ne ho thakgolwa Letsatsi la Tjalo ya Difate Cedarville, wate 26.



Molekgotla wa Wate 26, Cllr Thabiso Mohoto, Hlooho ya Potefolio ya Ditshebeletso tsa Badudi, Cllr Sicelo Maphasa le Letona la Lefapha la Temo, Meru le Ditlhapi, Senzeni Zokwana



MEC wa Kapa Botjhabela wa Ntshetsopele ya Mahae Qhoboshiyane o jala sefate Koporasing ya Temo ya Ingcambu Cedarville



Moithuti wa Sekolo sa Maluti sa Boqhswala bo Fapafapaneng o thusa ho jala sefate sa patsi e tshella a bapile le Letona Zokwana le MEC Qoboshiyane



Sepikara sa Masepala wa Lehae wa Matatiele, Cllr Nomasomi Mshuqwana o buisana le Radio ya Badudi ya Alfred Nzo nakong ya Indaba ya Matlafatso ya Batjha



Motlatsi wa Ramotse wa Phethahatso wa Setereke sa Masepala wa Alfred Nzo, Cllr Sandile Sello o buisana le Radio ya Badudi ya Setereke sa Masepala wa Alfred Nzo nakong ya Indaba ya Matlafatso ya Batjha



Ka Indaba ya Batjha ya matsatsi a mabedi – ho bonahetse ha ho ne ho thakgolwa semmuso diboto tsa temoso bakeng sa batjha



Mmaraka wa dihlahiswa tse foreshe wa Matatiele



Mmaraka wa dihlahiswa tse foreshe wa Matatiele



Kaho ya mokgahlelo wa boraro wa Sepetlele sa TB sa Khotsoeng

## Ditshwantsho tse kgahlisang NAKONG YA KETSAHALO YA MATA2PONT



Bapalami ba itokisetsa ho palama



Setshwantsho se tswa ho Monghadi Sakkie Maartens





## KETSAHALO YA SELEMO KA SENG YA CED/MATAT



Ngaka Nakin le yena o ne a nka karolo ketsahalong ya Ced/Matat.



Monghadi Siyabulela Fokazi, ho tswa masepaleng le yena o nkile karolo nakong ya ketsahalo ya Ced/Matat.



Bankakarolo ho Ced/Matat ba kene mosebetsing

## "BUA LE HLOOHO YA HAO YA POTEFOLIO " LENANELO LA RADIO



Dibohodi tsa Radio ya Badudi ya Alfred Nzo di buisana le Hlooho ya Potefolio: Ditshebetso tsa Badudi, Cllr Siculo Maphasa



Hlooho ya Potefolio ya Ditshebetso tsa Meralo ya Motheo, Cllr Matshepo Setenane o fana ka tlaleho ya maemo a hajwale a lefapha la hae



Hlooho ya Potefolio ya Ntshetsopele ya Moruo, Cllr Nomonde Nkukhu o fana ka tlaleho ya maemo a hajwale a lefapha la hae



Cllr Mokhameleli Motloli o teka mesebetsi le boikarabelo ba kantoro ya moetapele wa mokga



Hlooho ya Potefolio: Ditekanyetso le Matlotlo, Cllr Nonzwakazi Ngwanya o fana ka tlaleho ya maemo a hajwale a lefapha la hae



Sepikara sa Lekgotla, Cllr Nomasomi Mshuqwana o teka mesebetsi le boikarabelo ba kantoro ya hae



Hlooho ya Potefolio: Ditshebetso tsa Kgwebo, Cllr Thembeke Dyantyi o fana ka tlaleho ya maemo a hajwale a lefapha la hae

## SEHOPOTSO SA LETSATS'I LA LEFATSHE LA AIDS MOTSANENG WA CHIBINI



Setho sa komiti ya Dikgokahanyo le Yuniti ya Mananeo a Ikgethang, Cllr Tselane Mohatla



Modulasetulo wa Khokhase ya Basadi, Cllr Iris Maketela



Molekgotla wa wate 5, Cllr Thabo Lekobela



Badudi ba motsana wa Chibini



# MATATIELE

LOCAL MUNICIPALITY

## PONO

Moo Tlhaho, Temo le Bohahlaudi e leng  
Matsete a Kgetho

## SEPHEO

Ho bopa temoso mabapi le paballo ya tlhaho,  
ho hodisa le ho tshehetsa mesebetsi ya temo,  
ho hodisa le ho bapatsa Mekgatlo ya Lehae  
ya Bohahlaudi, Dikgwebo tse Nyenyane, tse  
Mahareng le tse Kgolo.

[www.matatiele.gov.za](http://www.matatiele.gov.za)

P.O. Box 35, Matatiele, 4730  
102 Main Street, Matatiele  
Tel: 039 737 8100  
Fax: 039 737 3611

